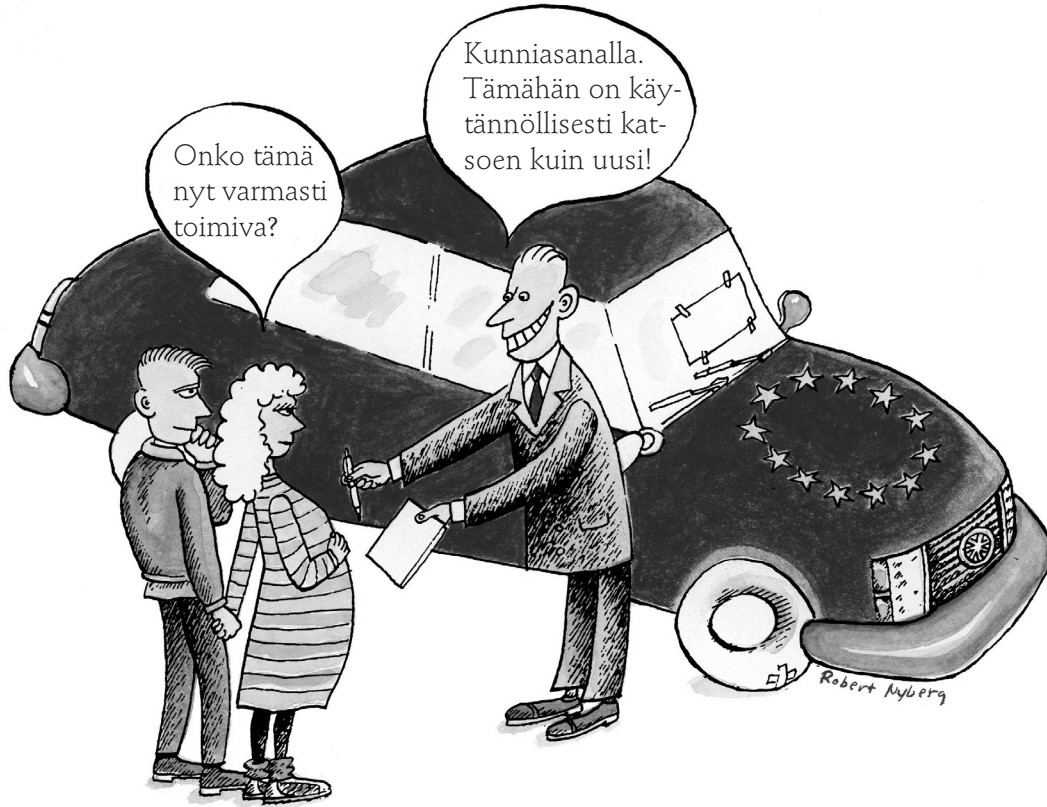
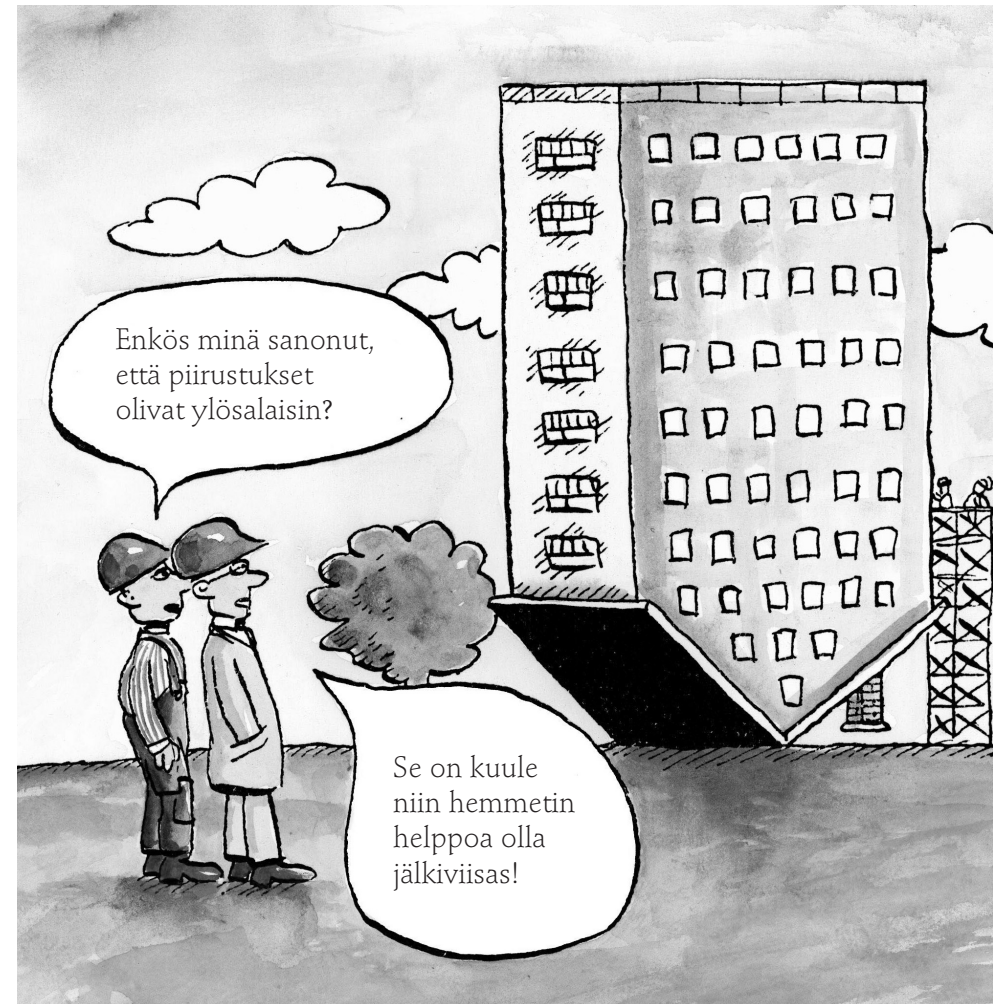

EU:N PERUSTUSLAIN VALMISTELUN HISTORIA

VAIHTOEHTO EU:LLE TIEDOTUSKESKUS RY.

Mäkelänkatu 15, 00550 Helsinki
p. (09) 682 3422
veu@co.inet.fi
www.veu.fi

PÄSSINÄ NARUSSA

ELI EU:N PERUSTUSLAIN VALMISTELUN HISTORIA

Lahjonta, kiristys ja uhkailu ovat sanoja, jotka yleisesti liitetään lasten kasvatukseen, mutta jotka sopivat loistavasti kuvaamaan sitä politiikkaa jolla EU:n perustuslakiprojektia on ajettu eteenpäin viime vuosina. Kun niihin lisätään vielä suoranainen valehtelevä ja yhteisesti sovittujen pelisääntöjen säännönmukainen rikkominen tarkentuu kuva entisestäään. EU:n yhteisen perustuslain lähtölaukauksena pidetään yleisesti ns. Laekenin julistusta, jossa Eurooppa-neuvosto nimitti työryhmän suunnittelemaan ja laatimaan ehdotuksen EU:n erilaisista toimintamalleista laajentuvassa unionissa. Pian kävi kuitenkin ilmeiseksi, että vaihtoehdot olivat rajattu vain yhteen malliin – luoda EU:lle yksi yhtenäinen perustuslaki.

Ranskan entisen presidentin Valéry Giscard d'Estaingin johdolla työskennellyt konventti keskittyikin perustuslain sisällön muokkaamiseen sen sijaan, että se olisi

avoimesti ja ennakkoluulottomasti tarkastellut EU:n kehittämisen mahdollisuuksia. Ennakkomakua tulevasta saatiin jo konventin työskentelyn aikana; puheenjohtajan autoritääriin ote tukahdutti avoimen keskustelun ja komissiossa virkamiestyönä muokatut linjaukset hyväksyttiin lähes sellaisenaan.

Valmis perustuslakiluonnos allekirjoitettiin Roomassa 29. lokakuuta 2004, mutta pahin oli vielä edessä: EU:n jäsenvaltioiden päämiesten tuli hyväksyttävä sopimus kansallisissa parlamenteissa ja joissakin jäsenmaissa päätös ratifioinnista oli alistettu kansanäänestykseen.

Sanalla ”kansanäänestys” on pelottava kaiku EU-eliitin ja komission korvissa eikä syyttä. Tuhansia sivuja tiheään painettua tekstiä ja lukemattomia tunteja päätty-mättömiä perusteluja on uhrattu sen argumentin tueksi, että kansanäänestykset ovat demokratiaa turmelevia, kansanedus-

form Treaty) joka muuttaa aikaisemmin sovittuja sitoumuksia ja "esittelee vuoden 2004 hallitustenvälisen konferenssin (HVK) tuloksena syntyneet uudistukset." (Eli siis: Perustuslakisopimuksen!)

Sanamuoto ja symbolit on muutettu vastaamaan kansalaisten odotuksia, kuten mm. "korkea-arvoinen edustaja" ulkoministerin sijaan. Hymni, lippu, motto ja sana "perustuslaki" on kaikki poistettu. Uudistussopimus tekee Euroopan Unionista "oi-keushenkilön".

Sopimus hyväksyttiin muutamille jäsenmaille (Englanti, Tšekki, Hollanti ja Ranska) tehtyjen poikkeusten ja myönnytysten jälkeen.

Puola, joka oli vaatinut pidättäytymistä Nizzan sopimuksen äänestyskäytännössä, taipui painostuksen alla ja suostui kolmen vuoden siirtymäaikaan alkaen vuodesta 2014, jolloin on käytössä nykyinen sekä jyvitetty enemmistöäänestyskäytäntö (55% jäsenmaista ja 65% EU:n väestömäärästä). Uusi järjestely tulee voimaan 2017.

Puolan presidentti Lech Kaczynski sanoi neuvottelujen päättyttyä: "Tällaisissa tilanteissa voittaa se, jolla on vahvimmat hermot."

Uusi sopimus tulee saada ratifioitua kansallisissa parlamenteissa ennen vuoden 2009 europarlamenttivaaleja. Kansanäänestyksiä ei ole näköpiirissä. Irlanti ja Tanska, joiden perustuslaki vaatii kansanäänestystä tämän tyyppisistä sopimuksista, suunnittelevat sellaista lain tulkintaa, joka auttaisi niitä välttämään kansanäänestyksen järjestämisen.

Saksan liittokansleri Merkel oli tyytyväinen lopputulokseen ja ilmaisi mielihyvänään siitä, että "suuri osa perustuslakisopimuksen sisällöstä on pystytty säilyttämään." (EUobserver)

Suomen Eurooppa-ministeri Astrid Thors: "Mitään ei ole muutettu alkupe-raisistä institutionaalisista uudistuksista." (TV-Nytt, 23.06.2007)

"Puheenjohtajamaa Saksan nerokas oivallus oli ujuttaa perustuslain sisältö lähes sellaisenaan EU:n nykyisten perussopimusten sisään. Näin kaikki jäsenvaltiot voivat halutessaan väittää, että tuleva HVK ei ole sen kummempi kuin aikaisemmatkaan sopimusneuvottelut." (Alexander Stubb, MEP / Helsingin Sanomat 27.06.2007)

Suomessa sopimuksesta käytetään virallisesti nimeä "uudistettu sopimus".

tuslaitoksen vaarantavia ja, mikä tärkeintä, täysin turhia koska kansa eli ihmiset äänestävät kuitenkin väärästä asiasta ja väärin perustein.

Perustuslakiprosessin eteneminen toi nämä pahimmat pelot jälleen kerran painajaismaisesti esiin, kun ensin ranskalaiset ja sitten heti perään hollantilaiset äänestivät EI ehdotetulle EU:n perustuslailla.

Mutta kuinka sitten kävikään? Käsissäsi oleva vihkonen kertoo aikajärjestyksessä kuinka projekti Euroopan unionin yhteiseksi perustuslaiksi on edennyt ja etenee aina hyväksymiseensä asti vuonna 2009. Tästä lyhyestä historiikista käy ilmi kuinka demokratia vedetään kölin ali ja kuinka periaatteelliset sopimukset on tehty sitä varten, että ne voidaan tarvittaessa hylätä. Vihkonen kertoo myös kuinka Laekenin julistuksen ylevät päämäärät on kaikessa hiljaisuudessa haudattu ja on palattu häntä koipien välissä tuttuun ja turvalliseen sul-

jettujen ovien takana ja vallan peräkammarissa tehtyjen suunnitelmien vaihikkaiseen toteuttamiseen. Luettuasi tämän kirjattuihin tosiasioiden perustuvan lyhyen historian tiedät enemmän EU:sta ja tiedät myös mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Ajattele itseenäisesti! Toimi paremman tulevaisuuden puolesta.

Kansalaiset odottavat enemmän tuloksia ja parempia vastauksia konkreettisiin kysymyksiin eivätkä suinkaan halua eurooppalaista supervaltiota tai Euroopan unionin toimielimiä, jotka puuttuvat kaikkeen mahdolliseen. (Laekenin julistus)

15. JOULUKUUTA 2001

Eurooppa-neuvosto hyväksyy Laekenin julistuksen, jonka tarkoituksena on lähentää kansalaisia Euroopan Unionin instituutioihin. Se asettaa Euroopan tulevaisuuskonventin, jolle asetetaan tehtäväksi valmistella sopimus Euroopan perustuslaiksi. Laekenin huippukokousta varjostaa 80 000 mielenosoittajan protesti Brysselin EU-neuvoston rakennuksen ulkopuolella. Pieni joukko osallistujista heittelee polttopulloja kohti Belgian poliisia.

28. HELMIKUUTA 2002

Euroopan tulevaisuuskonventti aloittaa työnsä Brysselissä. Konventin jäsenet on kerätty kansallisista hallituksista, kansanedustuslaitoksista, Euroopan parlamentista ja EU- komissiosta sekä jäsenvaltioiden edustajista. Puhetta johtaa Ranskan entinen presidentti Valéry Giscard d'Estaing, entisten pääministerien italialaisen Giuliano Amaton ja belgialaisen Jean-Luc Dehaenen, toimiessa varapuheenjohtajina.

25. ELOKUUTA 2002

La Stampa lehden haastattelussa Italian talousministeri Giulio Tremonti paljastaa salaperäisen dokumentin, joka on lähtöisin Eurooppa-konventin sihteeristöltä ja joka on otsikoitu "Project Non-Paper: A Possible Draft of a Fundamental Treaty". Dokumentissa esitellään mahdollinen tekstisisältö Euroopan perustuslaiksi.

Puhuessaan käyttöönsä saamastaan salaisesta asiapaperista, Tremonti kertoo saaneensa sen "anglo-saxilaisia kanavia pitkin", kuvaten tätä tekniikkaa "demokraattista prosessia järkyttäväksi" ja edellyttäen "teknokratian välimiesoikeutta. Se tuottaa demokratiaa, joka on halvaantunut omasta monimutkaisuudestaan. Tämä muistuttaa minua Bysantista..." (La Stampa, 25.08.2002)

16. HUHTIKUUTA 2003

Kymmenen kandidaattimaata allekirjoittavat Ateenassa hyväksymissopimuksen (Treaty of Accession).

20. KESÄKUUTA 2003

Thessalonikin huippukokous: Kreikan presidenttikauden loppuyhteenveto tervehtii perustuslakisopimuksen luonnosta, jonka esittelee konventin puheenjohtaja. Luonnos merkitsee "konventin työn saattamista päätökseen kuten Laekenissa oli sovittu ja samalla sen työn päättymistä. Kuitenkin joitakin puhtaasti teknisiä osia luonnoksen kolmannesta osasta on vielä viimeistelemättä ja tämä työ on saatava valmiiksi 15. heinäkuuta mennessä."

15. HEINÄKUUTA 2003

Euroopan tulevaisuuskonventti päättää virallisesti valmistelutyönsä sopimusluonnokseksi Euroopan perustuslain valmisteleiseksi. Koska sopimus on todellisuudessa perustuslaki, joka muodostaa uuden Euroopan unionin, siitä käytetään yleisesti nimitystä "ehdotettu EU:n perustuslaki."

4. LOKAKUUTA 2003

Rooman HVK (hallitustenvälinen konferenssi) epäonnistuu yrityksessään löytää yksimielisyys sopimusluonnoksesta perustuslaiksi - pääasiassa enemmistöpäätösten äänestysoikeuksien jaon takia.

17. LOKAKUUTA 2003

EU huippukokous Brysselissä jättää Irlannin presidenttikaudelle tehtäväksi sopimukseen liittyvien erimielisyyksien sovittamisen.

26. MAALISKUUTA 2004

EU huippukokous Brysselissä vakuuttaa Irlannin puheenjohtajuudella "sitoutumisen yhteisymmärryksen löytämiseksi pe-

le. 469 edustajaa äänesti ehdotuksen puolesta, 141 vastusti ja 32 pidättäytyi. Päätös edellyttää sopimuksen ratifiointia vuoden 2008 loppuun mennessä. "Tiekartan" hahmottelema sopimus on sisällöltään mahdollisimman lähellä hylättyä perustuslakisopimusta, mutta kansanäänestyksistä ei ole mainintaa.

7. KESÄKUUTA 2007

"Tony Blair ja minä olemme juuri sopineet siitä, mikä voisi olla yksinkertaistetun sopimuksen luonnos", kertoo Ranskan presidentti Sarkozy G8 kokouksessa Saksassa.

10. KESÄKUUTA 2007

"Jokainen sopimus joka siirtää lisää valtaa EU:lle tulee alistaa kansanäänestykseen Englannissa", sanoo konservatiivien puheenjohtaja David Cameron Sunday Timesin haastattelussa. (EUobserver)

12. KESÄKUUTA 2007

Viestissään kansallisille – ja europarlamentaarikoille komission puheenjohtaja Jose Manuel Barroso ilmaisi toiveensa, että Britannian pääministeri Tony Blair "olisi tarpeeksi rohkea" tukeakseen EU:n yhdyntymistä julkisesta vastustuksesta huolimatta: "Te tunnette Englannin ja kunnioituksen jota tunnen maatanne kohtaan. Meidän noustava vastustamaan maidemme julkista mielipidettä eikä annettava periksi joissakin jäsenmaissa vallitsevalle populismille." (Open Europe)

17. KESÄKUUTA 2007

Saksan ulkoministeri Frank Walter Steinmeier sanoi Luxemburgissa käydyn EU:n ulkoministeritapaamisen jälkeen, että ministerit ovat sopineet kuinka uusi EU sopimus tulee esitellä; sitä ei kutsuta perustuslaiksi eikä se sisällä sellaisia symboleita kuin EU:n lippu tai kansallislaulu. "Emme voi tietenkään taata sopimuksen menestystä, jota

kuitenkin kaikki toivomme, mutta työskentelemme intensiivisesti jotta tahtomme toteutuisi", sanoi Steinmeier.

18. KESÄKUUTA 2007

Englannin pääministeri Tony Blair tekee selväksi missä kulkee raja tulevassa EU:n huippukokouksessa Brysselissä, jossa neuvotellaan uudesta EU sopimuksesta. Blair lupaa poistaa osion perusoikeuksista samoin kuin torjua kaikki yritykset "vaikuttaa Britannian asemaan maailmanpolitiikassa" (ulkopolitiikka) tai horjuttaa "tapaoikeudellista järjestelmää". Myös yritykset laajentaa enemmistöäänestyspäätöksiä saavat hänen tuomionsa. (BBC)

19. KESÄKUUTA 2007

Komission puheenjohtaja Jose Manuel Barroso varoittaa uusia jäsenmaita olemaan häiriököimästä tulevassa EU:n huippukokouksessa: "Uskon... että olisi heidän etujensa mukaista osoittaa, että heidän jäsenyytensä EU:ssa ei tee unionin elämää vaikeammaksi."

"Me emme kannata hyvin huolellisesti suunnitellun balanssin uudelleen arviointia institutionaalisissa kysymyksissä, erityisesti äänestysasioissa, koska uskomme että se johtaisi monien muidenkin asioiden aukaisemiseen neuvotteluille", Barroso lisäsi. (EUobserver)

ICM Researchin Englannissa suorittama kysely päättelee, että 80% brittiläisistä äänestäjistä haluaa kansanäänestyksen tulevasta EU sopimuksesta vain 15:n % vastustaessa. 59% vastaajista vastusti EU:n pysyvää presidenttiä, kun 34% puolsi ajatusta. (Daily Express)

23. KESÄKUUTA 2007

EU:n huippukokous Brysselissä: Varhaiseen aamuyöhön jatkunut kaupankäynti johti perustuslakisopimuksen muuttamiseen "uudistussopimukseksi" (The Re-

tuntomerkit, kuten esim. kansallishymni tai sana ”perustuslaki”. Lopuksi hallitus edellyttää, että kansallisilla parlamenteilla tulee olla ”oikeus tutustua komission lakiehdotuksiin ja mahdollisuus torjua kaikki sellaiset ehdotukset, jotka vaarantavat yhteispäätös-menettelyn.” Vallansiirto yhteisten asioiden hoidosta tulee olla kaksisuuntainen prosessi, jossa toimeenpanovalta säilyy jäsenmailla, ”jotta unionin luotettavuus kansalaisten silmissä kohentuisi.”

6. TOUKOKUUTA 2007

UMP:n ehdokas Nicolas Sarkozy valitaan Ranskan presidentiksi. Sarkozy kannattaa EU:n perustuslain muotoilemista ”minisopimukseksi”, kun taas vaalit hävinnyt sosialistien ehdokas Segolene Royal on suosinut kansanäänestyksen järjestämistä uudesta sopimuksesta.

8. TOUKOKUUTA 2007

”Minkä tahansa muodon lopullinen dokumentti saakin niin välttämättömät muutokset, jotka mainitaan alkuperäisessä luonnoksessa, pitää säilyttää” – Euroopan parlamentin puhemies Hans Gert Poettering (Cabinet News)

9. TOUKOKUUTA 2007

Kysyttäessä perustuslakiosopimuksesta, UMP:n edustaja Alain Lamassoure (mahdollinen Ranskan Eurooppa-ministeri), vastasi EUobserverille, että vasta valittu Ranskan presidentti Nicolas Sarkozy pyrkii säilyttämään ”niin paljon kuin mahdollista alkuperäisestä tekstistä.”

23. TOUKOKUUTA 2007

”Meidän täytyy löytää yhteisesti hyväksyttävä ratkaisu, joka ottaa huomioon ne huolet jotka nousivat esiin Hollannin ja Ranskan kansanäänestyksissä”, sanoi Hollannin pääministeri Jan-Peter Balkenende

puhuessaan Euroopan parlamentissa. EU:n tulisi jättää pois sana ”perustuslaki”, koska sillä oli suuri vaikutus hollantilaisten torjussa esityksen 2005. Muista ehdotetuista muutoksista Balkenende piti ongelmallisena Hollannin veto-oikeuden poistumista jos jyvitetty enemmistöäänestyskäytäntö tulee voimaan. Hän myös korosti kansallisten parlamenttien vallan vahvistamista EU-politiikan valvonnassa: ”Jos enemmistö kansallisista kansanedustuslaitoksista vastustaa annettua ehdotusta, siitä tulee olla seurauksia.” Puheensa lopulla hän vielä arvosteli EU:n laajentumispolitiikan aikataulua. ”Viimeisten laajentumiskierrosten jälkeen on ymmärrettävä, että ihmiset tarvitsevat aikaa totuttua EU:in sen uudessa muodossa. Joidenkin mielestä asiat ovat muuttuneet liian nopeasti”, Balkenende päätteli.

1. KESÄKUUTA 2007

FT Deutschlandille ja Financial Timesille antamassaan haastattelussa komission puheenjohtaja Jose Manuel Barroso varoitti Englantia ja Puolaa yrityksistä estää uuden EU-sopimuksen valmistelu tulevassa huippukokouksessa 21-22 kesäkuuta 2007. (EUobserver)

6. KESÄKUUTA 2007

Perustuslakimyönteiset europarlamentaaritot uhkaavat kaataa sellaisen sopimusehdotuksen, joka ei ole tarpeeksi kunnianhimoinen. Espanjalainen MEP Inigo Mendez de Vigo (EPP) varoittaa: ”Kätemme ei vapise jos meidän tulee hylätä hallitustenvälisen konferenssiin valmisteleva sopimusehdotus, jos se ei täytä meidän sille asettamiamme odotuksia.” (EUobserver)

Vilkkaan keskustelun jälkeen europarlamentti äänesti päätöslauselmasta, jossa se hyväksyi Baron Crespo / Brok Reportin ”tiekartaksi” unionin perustuslakiprosessil-

rustuslakiosopimuksesta...” ymmärtäen tärkeyden, jolla ylläpidetään mahdollisuutta, jonka konventin sekä HVK:n työ on tehnyt tähän asti.”

1. TOUKOKUUTA 2004

EU laajenee 25:ksi jäsenmaaksi.

18. KESÄKUUTA 2004

EU huippukokous Brysselissä Irlannin puheenjohtajuuskaudella: Taoiseach Bertie Ahern ilmoittaa sovun löytyneen perustuslakiosopimuksesta ja mahdollistavan sopimuksen allekirjoittamisen Roomassa.

29. LOKAKUUTA 2004

Rooma: Perustuslakiosopimus allekirjoitetaan. Allekirjoittajina toimivat jäsenmaiden päämiehet ja hallitusten edustajat, mutta sopimuksen voimaantulo vaatii kansallisen hyväksynnän eli ratifioinnin.

11. LOKAKUUTA 2004

Liettua: Seimas (parlamentti) ratifioi sopimuksen ilman kansanäänestystä ja oman kielistä käännoästä.

20. JOULUKUUTA 2004

Unkari: Orszaggyules (parlamentti) ratifioi sopimuksen ilman kansanäänestystä.

1. HELMIKUUTA 2005

Slovenia: Drzavni zbor (parlamentti) ratifioi sopimuksen ilman kansanäänestystä.

20. HELMIKUUTA 2005

Neuvoa-antava kansanäänestys Espanjassa: 76,73% äänestää kyllä perustuslaille. Osallistumisprosentti jää 42,32% ja kyselyt osoittavat, että harvat ymmärtävät mitä ja minkälaisia seurauksia perustuslain voimaantulo aiheuttaa.

6. HUHTIKUUTA 2005

Italia: Senaatti vahvistaa Edustajanhuoneen aiemmin ratifioiman (25.tammikuuta 2005) sopimuksen ilman kansanäänestystä.

18. HUHTIKUUTA 2005

Kreikka: Parlamentti ratifioi sopimuksen ilman kansanäänestystä.

28. HUHTIKUUTA 2005

Belgia: Senaatti hyväksyy ja sitä seuraa Edustajanhuone (19. toukokuuta) sekä useat paikallisedustustot ; Bryssel (17. kesäkuuta), Saksankielinen yhteisö (20. kesäkuuta), Walloon (29. kesäkuuta), Ranskalainen yhteisö (19. heinäkuuta), Flaamit (8. helmikuuta 2006). Lopullinen ratifiointi tapahtuu 8. helmikuuta 2006. Kansanäänestystä ei järjestetä.

11. TOUKOKUUTA 2005

Slovakia: Narodna rada (parlamentti) hyväksyy sopimuksen ilman kansanäänestystä. Tasavallan presidentti ei ole allekirjoittanut.

25. TOUKOKUUTA 2005

Itävalta: Bundesrat ratifioi sopimuksen Kansalliskokouksen hyväksytyttyä sen 11. toukokuuta 2005.

27. TOUKOKUUTA 2005

Saksa: Bundesrat hyväksyy sopimuksen seuraten Bundestagin (12.toukokuuta 2005) hyväksyntää. Ratifiointiprosessi ei ole valmis ennen kuin Saksan perustuslakituomioistuin antaa päätöksensä.

29. TOUKOKUUTA 2005

Kansanäänestys Ranskassa: EU perustuslaki hylätään 54,68% - 45,32%. Äänestysprosentti nousee 69,34%. Ratifiointiprosessi ei voi enää edetä, eikä Ranskan hallitus voi ratifoida sopimusta. EU sopimusten yksimielisyysperiaatteen pohjalta sopimus

ei voi tulla voimaan EU:n alueella. Silti perustuslain ratifiointiprosessia jatketaan vielä seitsemässä jäsenmaassa.

1. KESÄKUUTA 2005

Neuvoa-antava kansanäänestys Hollannissa: Perustuslakiehdotus hylätään jälleen, nyt vielä selvemmin numeroin 61,54% - 38,46%. Äänestysprosentin ollessa 63,30%. Hollannin hallitus ilmoittaa kunnioittavansa kansan tahtoa ja keskeyttävänsä ratifiointiprosessin.

2. KESÄKUUTA 2005

Latvia: Saeima (parlamentti) ratifioi sopimuksen ilman kansanäänestystä. Latvian parlamentti on ensimmäinen seitsemästä kansanedustuslaitoksesta, jotka jättävät huomioimatta ranskalaisten ja hollantilaisien mielipiteen sekä yksimielisyysperiaatteen EU sopimuksissa.

RANSKAN JA HOLLANNIN KANSANÄÄNESTYKSEN SEURAUKSET:

Tšekin tasavalta ja Tanska: Peruuttavat suunnitellut kansanäänestykset ja odottavat uusia päätöksiä joiden pohjalta edetä.

Irlanti, Puola, Portugali ja Iso-Britannia: Lykkäävät suunniteltuja kansanäänestyksiä.

Ruotsi on ainoa maa (Suomen ratifioitua perustuslakiosopimuksen 5.12.2006), jossa kansanäänestystä ei oltu suunniteltu, mutta jonka parlamentti ei ole ratifioinut sopimusta.

18. KESÄKUUTA 2005

Vaikutusten arvioinnin aikalisä: EU neuvoston huippukokouksen lopuksi EU:n päättäjät hyväksyvät julistuksen ”Euroopan perustuslakiosopimuksen ratifioinnista”, jossa ehdotetaan ”aikalisää vaikutusten arvioin-

nille” johtuen Ranskan ja Hollannin kielteisistä äänestystuloksista koskien Euroopan perustuslakia. He antavat ohjeita jäsenmaille siitä minkä tyyppisiä väittelyjä tulisi järjestää: ”Vaikutusten arvioinnin aikalisää käytetään laajan keskustelun järjestämiseksi jokaisessa jäsenmaassa. Väittelyyn tulee ottaa mukaan kansalaisia, yhteiskunta, sosiaalisia järjestöjä, kansallisia parlamentteja ja poliittisia puolueita.” Euroopan instituutioiden edellytettiin ”tekevän oman osuutensa, komission ottaessa erityisen vastuun tässä asiassa”.

30. KESÄKUUTA 2005

Kypros: Parlamentti ratifioi sopimuksen ilman kansanäänestystä. Se on ensimmäinen maa, joka ratifioi sopimuksen ”vaikutusten arvioinnin aikalisän” aikana.

6. HEINÄKUUTA 2005

Malta: Parlamentti ratifioi sopimuksen ilman kansanäänestystä.

10. HEINÄKUUTA 2005

Neuvoa-antava kansanäänestys Luxemburgissa: 56,52% puolesta, 43,48% vastaan.

13. LOKAKUUTA 2005

EU komissio aloittaa suunnitelma D:n : Komissio julkaisee tiedonannon ”myötävaikuttaakseen vaikutusten arviointiin ja pidemmälle: Suunnitelma D – demokratia, dialogi ja debatti.” Komissio julistaa, ettei kysymyksessä ole perustuslain pelastusyritys, vaan ”suunnitelma D – demokratia, dialogi ja debatti on tarkoitettu laaja-alaisen keskustelun piristäjäksi Euroopan unionin demokraattisten instituutioiden ja kansalaisten välille.”

12. JOULUKUUTA 2005

EU:n neuvosto (Britannian presidenttikauden loppu) julkaisee ”väliaikaisraportin

tuslain nimi on muutettava, mutta sisältö tulee jättää muuttamattomaksi ja sen tulee olla valmis kesäkuussa 2009. (Lehdistötilaisuus Berliinissä)

16. HUHTIKUUTA 2007

Le Monde -lehdelle antamassaan haastattelussa Tšekin tasavallan varapääministeri Alexandr Vondra sanoo: ”Me olemme valmiit etsimään yhteisymmärrystä siten että kaikki on valmista vuonna 2009... Olemme samaa mieltä, että jo allekirjoitettu perustuslaki luo hyvän perustan neuvotteluille.” Hän sanoo myös, että vaikkakin 80% tekstistä on käyttökelpoista, niin Vondra haluaisi supistaa perustuslain kolmatta osaa. Hänestä pelkkä viittaus Euroopan Yhteisön ihmisoikeussopimukseen riittäisi ja voisi korvata perusoikeuksien osion. Institutionaalisissa uudistuksissa hän myöntyy EU:n ulkopoliittisen edustajan ja ulkosuhteista vastaavan komissaarin roolin yhdistämiseen. Lopuksi Vondra sanoo kannattavansa ”Nizza + vähemmän perustuslakia” – ratkaisua ja vahvistaa tuensa Britannialle sen puolustaessa sopimuksen riisuttua versiota. (Open Europe)

Tavattuuan Hollannin pääministerin Jan Peter Balkenenden, Britannian pääministeri Tony Blair antoi ymmärtää, että hän tukee Hollannin ehdotusta uudesta sopimuksesta mieluummin kuin yrittää herätellä henkiin perustuslakia. ”On tärkeää, että palaamme takaisin ajatukseen tavallisesta sopimuksesta, jossa tarkoitus oli tehdä Euroopasta tehokkaampi, saada se toimimaan paremmin, koska meillä on nyt 27:n jäsenmaan Eurooppa entisen 15:sta sijaan,” sanoi Blair.

Alkuperäistä sopimusta kritisoidessaan Blair sanoi: ”On valtava ero perustuslailla, joka yrittää sulauttaa itseensä... kirjoittaa kaikki EU:n säännöt ja antaa täysin uusi lailinen pohja Unionille, kuin korvaavalla sopimuksella johon sisältyy vanhat sopimukset,

mutta saa säännöt toimimaan tehokkaammin.” (EUobserver)

17. HUHTIKUUTA 2007

Kolmituntisen tapaamisensa jälkeen Saksan liittokansleri Angela Merkelin kanssa, Tšekin presidentti Vaclav Klaus ilmoitti Saksan ymmärtäneen, ettei läpimurtoa EU:n toimivalta-asioissa saada aikaan sen kuuden kuukauden presidenttikaudella. ”On tapahtumassa laadullinen muutos”, sanoi Klaus lisäten Saksan käsittävän sisällöllisten muutosten välttämättömyyden EU:n toimivuuden takaamiseksi ja sen olevan tärkeämpää kuin aikataulun luomisen perustuslakiprosessin pysähtyneisyyden ratkaisemiseksi. (EUobserver)

18. HUHTIKUUTA 2007

Puolan pääministeri Kaczynski kertoo komission puheenjohtajalle Jose Manuel Barrosole Brysselissä, että ”Puola ei ole tyytyväinen tilanteeseen, jossa varsin etuoikeutetusta asemasta Nizzan järjestelyssä, maa on luisumassa yhdeksi vähimmin huomioitavista.” (EUobserver)

4. TOUKOKUUTA 2007

Tšekin tasavallan hallitus julkaisee tavoitteensa neuvotteluihin uudesta sopimuksesta. Virkamieslähteiden mukaan ”tulevat neuvottelut pohjautuvat Euroopan perustuslaki- sopimuksen luonnokseen”, mutta on välttämätöntä että uusi sopimus tuo ”lisää läpinäkyvyyttä, selkeyttä ja yksinkertaisuutta.” He myös kiistävät yleisen käsityksen EU:n kriisistä ja että sen vuoksi tulisi noudattaa erityistä varovaisuutta tehtäessä uudistuksia. Raportti korostaa, että ”uuden sopimuksen ei tule vaikeuttaa Tšekin tasavallan asemaa tai painoarvoa, eikä muidenkaan saman kokoisten maiden, äänestysissä.” Edelleen hallitus katsoo, että ehdotuksesta on syytä poistaa kaikki valtiomuodon

6. HELMIKUUTA 2007

Komission presidentti Jose Manuel Barroso: ”Kansanäänestykset tekevät eurooppalaisen sopimusten hyväksymisen paljon vaikeammaksi ja vähemmän ennakoitavaksi... Jos olet allekirjoittanut sopimuksen, tulee sinun myös ratifioida se. Jos et siihen pysty, tulee sinun ainakin pyrkiä edesauttamaan ratkaisun löytämistä.” Kansanäänestysten järjestämistä ”tulisi jokaisen jäsenmaan harkita kahdesti”. (Kommentoidessaan Hollannin tulevaa päätöstä kansanäänestyksen järjestämisestä) (EUobserver)

20. HELMIKUUTA 2007

Italian sisäministeri Giuliano Amato julistaa halunsa ”muuttaa nimi, mutta ei sisältöä” koskien perustuslakia. Amaton mukaan ”hyvä asia siinä ettei sitä kutsuta perustuslaiksi on se, että nyt siitä ei voi vaatia kansanäänestystä.” (Puheessaan London School of Economics – Open Europe)

9. MAALISKUUTA 2007

EU:n huippukokous Brysselissä käsittelee Berliinin julistuksen tekstisisältöä. Julistus on tarkoitus allekirjoittaa 25. maaliskuuta Berliinissä, jossa juhlistetaan Rooman sopimuksen 50-vuotis päivää. Sovitaan ettei sanoja ”perustuslaki” tai ”perustuslaillinen” käytetä julistuksessa. Sen sijaan päädytään viittaamaan ”uuden sopimuksen” tarpeellisuuteen.

23. MAALISKUUTA 2007

Open European tilaama kyselytutkimus kertoo, että 75% kansalaisista ympäri EU:ta ”haluaa kansanäänestyksen mistä tahansa uudesta sopimuksesta, joka siirtää lisää valtaa EU:lle.” Kaikissa 27:ssä jäsenmaassa enemmistö vaati kansanäänestystä – Britanniassa 83%.

25. MAALISKUUTA 2007

Rooman sopimuksen 50-vuotisjuhla ja Ber-

liinin julistus: Saksan liittokansleri Angela Merkel epäonnistui yrityksessään kerätä tarpeeksi tukea EU-johtajilta perustuslain henkiin herättämiseksi. Näkemyseroja kuvaa Berliinin julistuksen lopullinen sanamuoto, joka viitoittaa vaatimattomin sanakäntein tulevaisuutta: ”... tänään, 50 vuotta Rooman sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, olemme yksimielisiä tavoitteessamme asettaa EU:lle uudistettu yhteinen pohja ennen Euroopan parlamentin vaaleja vuonna 2009.”

Berliinin julistuksen jälkeisessä lehdistötilaisuudessa Saksan liittokansleri Angela Merkel selosti lyhyesti ”tiekarttaa”, jonka tavoitteena on hallitustenvälisen konferenssin (HVK) käynnistäminen ja loppuun saattaminen Portugalin EU-presidenttien aikana (heinä – jouluk. 2007). Sitten veto-vastuu siirtyy Slovenian presidenttikaudelle (tammi – kesäk. 2008), jättäen ”lopullisen ratkaisun sopivasti Ranskan presidenttikaudelle” (heinä – jouluk. 2008). Kysyttäessä yksityiskohdista, Merkel totesi seuraavaa: ”Meillä on jo perustuslain sopimusluonnos, jonka on allekirjoittanut 27 pääministeriä sekä valtiovarainministeriä ja prosessin täytyy kulkea kansallisten parlamenttien kautta. Olemme tehneet johtopäätöksemme kahdesta kielteisestä kansanäänestyspäätöksestä; ei ole mitään hyötyä 27:stä allekirjoituksesta jos sopimuksen tekstiä ei saada voimaan, mutta kesäkuussa 2007 meillä on jo selkeämpi kuva tilanteesta.”

Italian pääministeri Romano Prodi: ”Jotta voimme jatkaa rakentamista me tarvitsemme uudet säännöt, mutta meidän ei tarvitse lähteä alusta. Lokakuussa 2004 Roomassa allekirjoitettu sopimus muodostaa hyvän pohjan... Se on teksti jonka on allekirjoittanut 27:n maan päämiehet ja joka on ratifioitu 18:ssa maassa.” (EUobserver)

Euroopan parlamentin puhemies Hans Gert Pottering alleviivasi sitä, että perus-

kansallisista väittelyistä Euroopan tulevaisuudesta aikalisän aikana.”

19. JOULUKUUTA 2005

Portugalın pääministeri Jose Socrates sanoo, että ”projektin perustuslaista on allekirjoittanut 25 jäsenmaata eikä olisi oikein unohtaa sitä.” Hän suunnittelee EU:n perustuslain uudelleenarviointia Portugalin presidenttikaudella heinäk. – jouluk. 2007. (AFP, 20 jouluk. 2005)

8. HELMIKUUTA 2006

Viimeinen ratifiointi Belgiassa useiden paikallisparlamenttien hyväksynnän jälkeen.

19. HUHTIKUUTA 2006

Vaikkakin Latvian hallitus antaa ymmärtää olevansa valmis perustuslakia koskeviin muutoksiin, niin pääministeri Aigars Kalvitis toivoo, että ”tämä perustuslaki ratifioitaisiin ennemmin tai myöhemmin kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.” (AFP, 19. huhtik. 2006)

20. HUHTIKUUTA 2006

Espanjan pääministeri Jose Zapatero sanoo, että ”Eurooppa tarvitsee uuden, kunnianhimoisemman sopimuksen” ja että Espanjan hallitus toimii yhdessä Saksan kanssa ”käyttääksemme hyväksemme ensimmäistä mahdollisuutta pelastaa tahtomme perustuslaista”. (EITB, 20. huhtik. 2006)

21. HUHTIKUUTA 2006

Tanskan pääministeri Anders Fogh Rasmussen kannattaa uutta sopimusta, joka sisältäisi joitain ”ilmeisen hyviä” osia perustuslaista. Näitä olisi mm. äänioikeuksien painoarvon muuttaminen, jotta lakimuutokset saataisiin läpi helpommin. (Puhe Kööpenhaminan yliopistossa, 21. huhtik. 2006)

9. TOUKOKUUTA 2006

Viro: Riigikogu (parlamentti) ratifioi sopimuksen ilman kansanäänestystä.

Mielipidetiedustelut osoittavat, ettei päätös vastaa kansalaisten tahtoa:

5. toukokuuta 2006: Viron television talk-show ”Foorum”in tekemä kysely - 80.1% vastusti EU:n perustuslakia (talk-showssa käytiin keskustelu johon osallistui tunnettuja parlamentin jäseniä)

8. toukokuuta 2006: Sanomalehti ”Postimees” järjesti internet-tiedustelun - 79% kyselyyn vastanneista virolaisista vastusti perustuslakia.

11. TOUKOKUUTA 2006

”Meidän tulee harkita huolellisesti kuinka viedä projekti perustuslakisopimuksesta päätökseen. Minä haluan tämän perustuslain, Saksan hallitus haluaa sen ja käsittääkseni niin haluaa suurin osa tätä parlamenttia.” (Saksan kansleri Angela Merkel puheessaan Bundestgille)

23. TOUKOKUUTA 2006

Suomi: ”Sunnuntaisuomalaisen” teettämän kyselyn mukaan 57% vastaajista kannatti kansanäänestystä perustuslaista, kun taas 14% puolsi ratifioinnin keskeyttämistä kokonaan. Yhteensä siis 71% vastanneista vastusti eduskunnassa edennyttä ratifiointiprosessia. 26% vastanneista hyväksyi ratifioinnin.

1. KESÄKUUTA 2006

Hollanti: Maurice deHond/NOS:in tekemän mielipidetiedustelun mukaan 68% vastanneista äänestäisi EU:n perustuslakia vastaan, ”jos äänestys perustuslaista pidettäisiin tällä viikolla.” 32% puoltaisi perustuslain hyväksymistä. (Tutkimus 24. touk. 2006 osall. 2200 hollantilaista aikuista)

2. KESÄKUUTA 2006

Suomi: TNS Gallup Oy:n kyselyn mukaan vain 22% vastanneista hyväksyy sen, että eduskunta ratifioi perustuslakisopimuksen. Vastanneista 48% vastusti ratifiointia.

2. KESÄKUUTA 2006

Open European tilaaman tutkimuksen mukaan uusi kansanäänestys Ranskassa ja Hollannissa lisäisi EI-puolen kannatusta 2% ja 7% vastaavasti. Kysely tehtiin Ranskassa ja Hollannissa vuosi kansanäänestyksen jälkeen. Tulokset Ranskassa olivat seuraavia (Hollannin vastaavat suluissa):

- Lisää valtaa EU:lle 18% (15%)
 - Säilyttää nykyinen tilanne 16% (17%)
 - Palauttaa valtaa EU:lta jäsenvaltioille 53% (54%)
 - Irtautua EU:sta kokonaan 10% (14%)
- Samassa kyselyssä 74% ranskalaista ja 75% hollantilaisista olivat sitä mieltä, että mitään osaa perustuslaista ei tulisi ottaa käyttöön ilman uutta kansanäänestystä. (www.openeurope.org.uk/research/one_year_on.pdf)

16. KESÄKUUTA 2006

Ruotsin pääministeri Göran Persson totesi EU:n huippukokouksen (15-16.06.2006) jälkeen Brysselissä: "Olen varsin luottavainen sen suhteen, että Ranskassa ja Hollannissa yritetään vielä uudelleen." Tämä lausunto oli räikeässä ristiriidassa Hollannin ulkoministerin Atzo Nicolain mielipiteen kanssa, hänen todetessaan, että uusi kansanäänestys samasta tai edes hieman muokatusta perustuslakitekstistä on pois suljettu mahdollisuus. "Eikä ole syytä toivoa, että mahdollinen uusi hallitukseen suostuisi siihen", sanoi Nicolai ja jatkoi: "Varsinkin kun sanalla "perustuslaki" on Hollannissa epäsuotuisa vaikutus." (direction Generale de l'Information, European Parliament)

"Teimme päätöksen ratifiointiprosessin jat-

kamisesta", ilmoitti Luxemburgin pääministeri Jean-Claude Juncker EU:n huippukokouksen jälkeen Brysselissä. Kuitenkin eräät EU johtajat esittivät eriäviä mielipiteitään, näkyvimmin Tony Blair (Britannia), Vaclav Klaus (Tšekki), Anders Fogh Rasmussen (Tanska) sekä Ranskan ja Hollannin päämiehet.

(EUobserver.com; Direction Generale de l'Information, European Parliament)

Juncker lisäsi vielä: "On täysin mahdollista, että EU etenee myös ilman brittejä jos he hylkäävät perustuslain." (openeurope.org)

"Siirrymme pois retoriikasta keskittymme konkreettisten tulosten saavuttamiseen", sanoi Itävallan kansleri Wolfgang Schüssel maan luopuessa EU presidenttiydestään. EU huippukokouksen lopuksi hän totesi, että " olisi hyvä säilyttää suuri osa perustuslain osia". (Direction Generale de l'Information, European Parliament)

Belgian pääministeri Guy Verhofstadt totesi EU huippukokouksen jälkeen: "Sain sellaisen vaikutelman, että siellä oli yritystä haudata perustuslaki, mutta painostusta niitä kohtaan jotka ovat keskeyttäneet ratifoinnin jatketaan."

"Huippukokouksen johtopäätös on pidettävä aikalisää eikä painostaa uusiin ratifiointeihin", sanoi Tšekin presidentti Vaclav Klaus Brysselin kokouksen jälkeen ja päätteli: " Se tarkoittaa, että ratifoinnin muodollinen lakkautus on siirretty." (Direction Generale de l'Information, European Parliament)

Tanskan pääministeri Anders Fogh Rasmussen huomautti EU huippukokouksen päätteeksi, että "on hyvin epäselvää " mikä ovat suuntaviivat kohti vuotta 2008.

Hän ei pitänyt mahdollisena ratifiointiprosessin jatkamista "ennen kuin Ranskan ja Hollannin tilanne ei ole selvinnyt." (Direction Generale de l'Information, European Parliament)

Saksan liittokansleri Angela Merkel sanoi

perustuslain vastaisuudesta, Lipponen lisäsi että Suomi on tehnyt osuutensa "rintamassa, joka estää sopimuksen repimisen auki ja neuvottelujen aloittamisen alusta."

14. JOULUKUUTA 2006

"Pitäisin sitä historiallisena epäonnistumisena," sanoi Saksan liittokansleri Angela Merkel Deutsche Wellelle, "jos emme onnistu sopimaan perustuslain sisällöstä ennen seuraavia eurooppalaisia vaaleja." Hän ja Saksan hallitus tulevat työskentelemään intensiivisesti kuuden kuukauden presidenttikauden aikana, "jotta sellainen sopimus, joka perustuu meidän yhteisille arvoille, tulisi voimaan." (Open Europe)

1. TAMMIKUUTA 2007

Bulgaria ja Romania allekirjoittavat EU:n perustuslain kuten liittymissopimus edellyttää.

17. TAMMIKUUTA 2007

Saksan liittokansleri Angela Merkel ilmoittaa että pysähtyneen perustuslakihankkeen "aikalisä vaikutusten arvioinnille" on ohi. Aikataulun huomioon ottaen päätös perustuslain henkiin herättämisestä on tehtävä kesäkuuhun 2007 mennessä, hän sanoi – ja saatettava voimaan ennen vuoden 2009 EU:n parlamenttivaaleja. (Saksan liittokansleri puheessaan EU parlamentille)

Ranskan presidenttiehdokas Segolene Royal kehottaa perustuslain uudelleen arviointiin ja kansanäänestyksen järjestämiseen.

"Haluan konsultoida tästä vielä kerran ranskalaisten kanssa vuonna 2009," Royal kertoi tavattuaan Luxemburgin pääministerin Jean-Claude Junckerin. (EUobserver)

18. TAMMIKUUTA 2007

"Paras tapa löytää sovinto on tehdä se ilman kansanäänestyksiä; kansanäänestysprosessit vievät liikaa aikaa", sanoo Slovenian

pääministeri Janez Jansa, joka työskentelee kiinteässä yhteistyössä perustuslakiasiassa Merkelin kanssa, maan valmistautuessa EU:n presidenttiyteen tammikuussa 2008. (Financial Time)

30. TAMMIKUUTA 2007

Ruotsi: Huolimatta voimakkaista vaatimuksista kansanäänestyksen järjestämisestä perustuslaista, Ruotsin EU-ministeri Cecilia Malmstrom sanoi, että Ruotsin hallitus haluaa säilyttää "niin paljon kuin mahdollista" vanhasta perustuslakiehdotuksesta, lisäten hallituksen pyrkivän välttämättömän "epätoivottavaa" kansanäänestystä sopimuksesta. (Open Europe)

Tšekkiläinen MEP Jan Zahradil on maansa hallituksen nimittämä uusi neuvottelija perustuslakikysymyksessä. Zahradil, joka on tunnetusti vastustanut vallan epädemokraattista keskittymistä Brysseliin, sanoi että "uusi teksti on välttämättömyys" Ranskan ja Hollannin torjuttua perustuslain. "Olen täällä löytääksemme rakentavan lopputuloksen, mutta en ole valmis hyväksymään kaikkea mitä Saksa presidenttikaudellaan esittää", sanoi Zahradil EUobserverille viitaten Angela Merkelin yritykseen säilyttää pääosa perustuslaista. "Se ei olisi hyvä asia; ei omalle maalleni, mutta ei myöskään koko EU:lle. Tässä tilanteessa olisi toivottavaa kriittinen EU:n tilan tarkastelu", sanoi Zahradil.

1. HELMIKUUTA 2007

Gordon Brownin lähellä olevat lähteet kertovat The Timesille, että Angela Merkel "tulee vaatimaan että kaikki muutokset, jotka edellyttävät kansanäänestyksen järjestämistä, on "pyyhitty pöydältä" ennen kuin neuvottelut vähäisimmistä muutoksista voidaan aloittaa." (Open Europe)

Balkenende lisäsi: "Riippumatta siitä mikä on ensikuunvaalientulosvoimme vetää muutamia johtopäätöksiä: Ihmiset haluavat varmuuden, että emme ole luomassa eurooppalaista supervaltaa. Ihmiset haluavat osallistua enemmän Euroopan asioiden hoitoon. He haluavat suurempaa läpinäkyvyyttä ja he haluavat menestystä todella tärkeillä alueilla kuten esim. energia-, turvallisuus-, ympäristö- ja maahanmuuttoasioissa. Nämä ovat lähtökohtia, joista sopimuksia tulisi tarkistaa." (EUobserver)

6. MARRASKUUTA 2006

Kysymys: "Kuka kaipaa Euroopan perustuslakia? Poliitikot?" Saksan liittokansleri Angela Merkel vastaa: "Tarvitsevatko kansalaiset todella perustuslakia - sitä en tiedä. En myöskään tiedä onko jokaisella saksalaisella tarvetta perustuslakiin koko ajan. Mutta jos on suostunut yhteisiin oikeuksiin ja velvolli-

suuksiin, niin silloin se on välttämätön." (Süddeutsche Zeitung)

12. MARRASKUUTA 2006

Hollanti: Kyselyn mukaan 64% hollantilaisista vastustaa perustuslakia. 87% kyselyyn vastanneista tunsii, että "ihmisillä ei ole sananvaltaa" Brysselissä tehtäviin päätöksiin. (Le Monde 13.11.2006)

5. JOULUKUUTA 2006

Suomi: Eduskunta hyväksyy perustuslain ilman kansanäänestystä. Ratifiointiprosessi jatkuu edelleen. Eduskunnan puhemies, Paavo Lipponen, totesi että äänestystulos on tuottanut "vieläkin suuremman enemmistön jäsenmaita puoltamaan tätä sopimusta." Välittämättä EU:n yhtenäisyyspäätösperiaatteesta, hollantilaisten ja ranskalaisien kielteisestä perustuslakiaänestystuloksesta sekä suomalaisten enemmistön

huippukokouksen loppuksi, että "EU:n on kiireisen välttämätöntä löytää yhteisymmärrys" ennen vuoden 2009 EU parlamenttivaaleja. "Meidän on sanottava selkeästi mitä me vaadimme Euroopalta... eli että me tarvitsemme perustuslain." (Direction Generale de l'Information, European Parliament)

"Edessämme on kuuden kuukauden ajanjakso, jonka aiomme käyttää haavojen nuolemiseen, mutta suruaika on jo ohi", julisti Italian pääministeri Romano Prodi puhuessaan perustuslain kohtalosta huippukokouksen jälkeen. (Direction Generale de l'Information, European Parliament) Toukokuussa Prodi oli maininnut: "On mahdotonta edetä saman tekstin kanssa", viitaten liian suureen riskiin, että ei-äännet voittaisivat Ranskassa ja Hollannissa. (EUobserver.com)

Puolan pääministeri Kazimierz Marcinkiewicz vertasi aikaisää vaikutusten arvioinnille kollektiivisiksi "nokkauniksi" ja kertoi huippukokouksessa päätetyn "ei ainoastaan jatkaa ratifiointiprosessia, mutta jatkaa myös keskustelua... Nämä kaksi päätelmää on hyväksyttävä yhdessä." (EUobserver.com) Hän lisäsi: "EU:n tulevaisuuden suunnittelulle ei voi asettaa aikarajaa." (Direction Generale de l'Information, European Parliament)

21. KESÄKUUTA 2006

Puhuessaan muutama päivä huippukokouksen jälkeen, ulkoministeri Bakoyianni sanoi: "Kreikassa me ratifioimme perustuslain, koska uskomme sen olevan hyvä teksti. Jos tarvitaan lisäyksiä, niin me keskustelemme niistä." (Le Figaro)

22. KESÄKUUTA 2006

"Me voimme muuttaa nimen. En vaadi nimeksi perustuslakia", sanoi Itävallan kansleri Wolfgang Schüssel ja jatkoi: "Siihen voidaan tehdä lisäyksiä tai olemassa

olevien osien tulkintoja, mutta sisällön on säilyttävä muuttumattomana." (Direction Generale de l'Information, European Parliament)

Muutama päivä huippukokouksen jälkeen Irlannin Taoiseach Bertie Ahern sanoi: "Ilmoitukset Euroopan perustuslain kuolemasta ovat ennenaikaisia. [...] Odotellessamme emme järjestä kansanäänestystä. [...] Kuinka hallitus voisi järjestää kansanäänestyksen sopimuksesta jonka lopullinen muoto ja sisältö on auki? [...] Olen vakuuttunut, että perustuslaki on oleellinen laajentuneen EU:n menestymiseksi." Hän myös muistutti, ettei hallitusten tule ajaa uudistusta läpi väkisin, vastoin ihmisten tahtoa. (Reuters)

28. KESÄKUUTA 2006

Britannian alahuoneen ulkoasiainkomitea (johon kuuluu edustajia Työväenpuolueesta, Konservatiiveista ja Liberaaleista) sai valmiiksi raportin, jossa se arvosteli "rusinanpoimintaa" (cherry-picking) perustuslain keskeisistä artikkeleista. Ulkoasiainkomitean raportti päättyi selkeään suositukseen: "Me olemme tulleet siihen johtopäätökseen, että sopimus Euroopan perustuslaista ei todennäköisesti tule koskaan voimaan, joskin yrityksiä sen eräiden osien toimeenpanosta eri tavoin voidaankin tehdä... [...] Me suosittelemme, että hallitus kannustaa eurooppalaisia vastineitaan kohtaamaan tämä totuus ja hylkäämään sopimus perustuslaista yhtenäisenä pakettina." (EUobserver)

28. ELOKUUTA 2006

Saksan liittokansleri Angela Merkel toteisi tavattuun Paavin, että "kristinusko on muokannut Eurooppaa merkittävällä tavalla" ja tällaisen elementin tulisi ilmetä myös perustuslaissa. (AP)

6. SYYSKUUTA 2006

Saksan ulkoministeri Steinmeier ilmoitti, että Saksa aikoo pitää yllä syvennettyä dialogia ”säilyttääkseen perustuslakisopimuksen sisällön.” Hän sanoi olevansa jatkuvassa keskusteluyhteydessä niiden yhdeksän maan kanssa, jotka eivät ole vielä ratifioineet sopimusta ”varmistaa, että sopimuksen poliittinen sisältö säilyy. Tämän ei täydy levätä ainoastaan saksalaisten harteilla, vaan koko Euroopan tulee ottaa osaa.” (AFP)

8. SYYSKUUTA 2006

Ranskan sisäministeri ja presidenttiehdokas Nicolas Sarkozy: ”Meidän tulisi tyytyä rajoitettuun sopimukseen, jotta EU:n kiireellisimmät institutionaaliset reformit voidaan toteuttaa.”

”Tästä kaikesta voidaan sopia nopeasti”, jatkaa Sarkozy, ”ilman että avataan poliittista kinastelua asioista, joista on jo kompromissi löydetty. Tämä näyttäisi tien niille maille, jotka äänestivät ”Ei” nöyryyttämättä niitä jotka äänestivät ”Kyllä”.” (Reuter)

Nämä uudistukset, jotka toivotaan voidaan ratifioida kansanedustuslaitoksissa ilman kansanäänestystä, pitävät sisällään päätöksen EU:n presidentistä ja ulkoministeristä, uudistetun äänestysjärjestelmän ja entistä laajemman enemmistöpäätös käytännön. Tätä ”mini-sopimus” lähestymistapaa puoltaa Italian pääministeri Romano Prodi, kun sen sijaan Saksan liittokansleri Angela Merkel pitää kiinni perustuslakisopimuksen tekstistä.

Ranskan ulkoministeri Dominique de Villepin otti etäisyyttä Sarkozyn ehdotukseen. ”Olen huomannut, että useilla suurilla mailla on kysymyksiä, etten sanoisi epäilyjä, tämän tapaisen ehdotuksen suhteen”, sanoi de Villepin, viitaten lähinnä Saksan kantaan. (EUobserver)

14. SYYSKUUTA 2006

Italian pääministeri Romano Prodi totesi: ”Mielestäni perustuslakiprojekti on mahdollista käynnistää uudelleen, mutta huomattavan yksinkertaistetussa muodossa [...] Meidän on tarkasteltava uudestaan myös toimintatapojamme, ... 25:n maan Euroopassa, ja kohta 27:n, yksimielisyys tarkoittaa täydellistä pysähtyneisyyttä.” Prodi lisäsi, että ”poliittinen keskustelu - varsinkin perus ehdotuksista – voidaan aloittaa Rooman sopimuksen 50-vuotisjuhlien yhteydessä 25. maaliskuuta 2007.” Lopuksi hän vielä lisää, että ”mitään ei voi tapahtua ennen Ranskan presidentin vaaleja toukokuussa 2007.” (EUobserver)

11. LOKAKUUTA 2006

Ranskan Sosialistipuolueen presidenttiehdokas Segolene Royal on välttänyt ottamasta selkeää kantaa perustuslain kohtaloon. ”Eurooppa on umpikujassa. Ranska on eristetty. Haluan ohjata Euroopan ulos ja päättää Ranskan eristyneisyyden,” hän sanoi lehdistötilaisuudessa. Kysyttäessä perustuslain kohtalosta, rouva Royal vastasi, että ”ranskalaisten on palautettava heidän intohimonsa Eurooppaa kohtaan, ennen kuin uusia ehdotuksia institutionaalisissa asioissa voidaan käsitellä.” (EUobserver)

Saksan liittokansleri Angela Merkel ilmoitti, että hän näkisi mielellään uuden perustuslain olevan voimassa ennen vuoden 2009 EU:n parlamenttivaaleja. ”Sen tulisi olla järjestelmä, joka ansaitsisi nimekseen perustuslakisopimus,” hän sanoi.

”Me emme saa tätä asiaa hoidettua loppuun oman presidenttikautemme aikana, mutta teemme parhaamme saavuttaaksemme yhteisymmärryksen, jota tällainen perustuslaki edellyttää,” sanoi liittokansleri tavattuaan Euroopan komission presidentin Jose Manuel Barroson Berliinissä. ”Saksan presidenttikauden päämääränä

on sopia aikataulusta, kulkureitistä sekä suunnitelmasta kuinka etenemme. Haluan sanoa, että olemme tavoitteissamme hyvin kunnianhimoisia,” jatkoi hän, lisäten lopuksi: ”Me tarvitsemme sopimuksen ennen seuraavia eurooppalaisia vaaleja.” (EUobserver)

13. LOKAKUUTA 2006

EU komission puheenjohtajan Barroson Puolan vierailun aikana (13-14 lokak.), maan presidentti Lech Kaczynski ilmoitti, että Puola aikoo tehdä muutamia merkittäviä uudistusehdotuksia, Saksan presidenttikauden alkupuolella 2007, koskien EU:n tulevaisuutta. (Euractiv) Yleisesti uskotaan, että presidentti sekä hänen pääministerinä toimiva kaksoisveljensä, haluavat avata perustuslakisopimuksen kohdan jossa käsitellään jäsenmaiden äänimääriä äänestyksissä. (EUobserver) Muut Nizzan sopimuksen kohdat sopivat hyvin Puolalle.

16. LOKAKUUTA 2006

Englanti: Uusi ICM:n tiedustelu 1000:lle johtavassa asemassa olevalle henkilölle osoittaa:

- 52% EU ”reputtaa” eli ei selviä asetetuista odotuksista.
- 54% EU:n ”sääntöviidakko” mitätöi yhtenäisestä markkina-alueesta saatavan hyödyn.
- 60% Englannin tulisi rajoittaa osallisuutensa EU:ssa ainoastaan vapaaseen kauppaan.

(OpenEurope / AFP)

17. LOKAKUUTA 2006

”Se on tyypillinen virhe, eikö totta? Ihmiset alkoivat innostua suuruudenhullusta projektista, mutta sitten se ei toteutunutkaan”, sanoi Britannian ulkoministeri Margaret Becket puhuessaan perustuslaista ulkoministeritapaamisessa Luxemburgissa. ”Me

olemme aina olleet sitä mieltä, että on järkevää tarkastella joitain yksityiskohtia EU:n toiminnassa puhtaasti käytännön kannalta”, hän lisäsi. ”Kyseessä on hyvin erilainen luomus 25-27:n jäsenmaan kanssa, kuin mitä se oli 12-15:n.” (The Guardian, 18.10.2006)

18. LOKAKUUTA 2006

Britannian Eurooppa-asioiden varjoministeri Graham Brady: ”Voi perustellusti väittää, että Eurooppa ei ole ainoastaan pysähtynyt vaan menossa väärään suuntaan.

Nykyisellä vauhdilla EU:n osuus maailman varakuudesta saattaa puolittua seuraavan 30:n vuoden aikana. Nyt, kuusi vuotta Lisabonin jälkeen, voi todeta ettei mitään ole saatu aikaan - paitsi kenties lisää rajoituksia. Ihmisten omaa päätäntävaltaa on sen sijaan otettu pois.”

(muutama päivä ennen Lahden huippukousta, The Guardian 19.10.2006)

27. LOKAKUUTA 2006

Tavatessaan Hollannin pääministerin Jan Peter Balkenenden Haagissa, Saksan liittokansleri Angela Merkel lievensi tiukkaa kantaansa perustuslain tekstiin sanoen, että Saksan EU- presidenttiyden aikana eli vuoden 2007 ensi puoliskolla, ”ei ratkaista torjutun perustuslain ongelmaa.” ”Meidän on turha tehdä pitkälle meneviä ennustuksia, ottaen huomioon Euroopan nykytilanteen”, hän lisäsi. ”Kun ottaa huomioon epäonnistuneet kansanäänestykset Ranskassa ja Hollannissa on syytä työskennellä hieman intensiivisemmin suljettujen ovien takana. Mutta tämä vie aikaa eikä tule ratkaistuksi Saksan presidenttiyden aikana.” (EUobserver)

Hollannin pääministeri Jan Peter Balkenende totesi tapaamisen jälkeen: ”Uskon, että meillä on opittavaa kansanäänestyksestä.” Viitaten marraskuun 22. päivän kansallisiin vaaleihin,